

Uvodne Besede Fione Liewehr Museum Moderner Kunst stiftung Ludwig Wien

Prevod: Fabjan Hafner

Uvodne besede Fione Liewehr bere Fabjan Hafner, 15.01.04

Tanja Prušnik: T03 in calligraphics

Zapisovanje mestnih vtisov, soocenje z mestom in njegovo arhitekturo je v središču razstavljenih platen mlade umetnice Tanje Prušnik. Sodobne visoke gradnje, ki vse bolj zaznamujejo podobe evropskih mest – stolpi, ki silijo kvišku iz zgoščenih mestnih cetrti in se osamosvojijo na nezazidanem območju neba, najbolj pritegnejo njeno umetniško pozornost. Pri tem ji nikakor ne gre za upodabljanje določenih zgradb, njihovih arhitektonskih posebnosti ali barvnih in oblikovnih svojstev, temveč za likovno prevajanje celote mestnih podob, ki so na edinstven način zaznamovane s stavbami, ki presegajo obzorje. Ta pogled povezuje razstavljeni stolpi in kaligrafije. Podrobno prikazovanje realnih stavb v obliki risb in nacrto ostaja del vsakdana arhitektke Tanje Prušnik. Umetnica jih abstrahira in stilizira, jih reducira in poenostavlja v znamenju jasnosti, čistosti, zgoščenosti izraza.

In vendar ima Tanja Prušnik svoje umetniško delo za „grajenje“ s pomočjo oblik in barv. V serijah stolpov in kaligrafij uporablja izključno pokončen format in gradi slike po pravilih zlatega reza. Za skladno ubranost kompoziciji poskrbi z razdelitvijo slikovnega polja na horizontale in vertikale. Pri zgradbi slike je značilno gostejše nanašanje barve v spodnjem delu slike, ki se po horizontalni cezuri v zgornjem delu postopoma rahlja in s svojim navpičnim šrljenjem spominja na visoke gradnje, ki izstopajo iz zgoščene okolice.

Prušnikova zmeraj z lopaticami nanaša olje, akril in disperzijsko barvilo v številnih slojih na platna, ki jih razgrinja pred seboj po tleh. S tem prepriča nezaželeno odtekanje in zlivanje barv. Snemanje nanosenih barvnih slojev nima toliko za razkrivanje slojev, ki so skrite po njih, kot za materializacijo (v spodnjem) in dematerializacijo (v zgornjem delu slike).

Zavestno izbira nestrukturirano belo ozadje, na katerem se močneje odražajo zavestno izbrane barve. Rumena, rdeča in črna, ki jih uporablja v seriji stolpov, imajo za umetnico tako časovno kot tudi materialno razsežnost. Zato jih je mogoče prebrati tako kot upodobitev poteka dneva – jutra, poldneva, večera – kakor tudi kot prikaz gradiva – prozornega stekla, mehke ometane ali gole opeke, trdega jekla ali betona.

V seriji kaligrafij gre z dematerializacijo še dlje. Azijska kaligrafija, umetnost lepopisja, jo spodbuja k sproščeni igri ritmično nanosenih barvnih lis na belem platnu, kjer nastaja prepleteno razmerje barv, oblik in čiste materije. Čeprav se kaligrafije umikajo neposredni figurativnosti, vendarle nastajajo momenti monumentalne tektonike, ki spominjajo na grajeno arhitekturo. Pragmaticno gledano je kaligrafija zapis jezika, likovno gledano pa – podobno kot abstraktna umetnost –

prevzema izrazno moc skladnega ritmicnega valovanja glasbe. Zavestno motenje barvnega nanosa omogoca Prušnikovi vpisovanje casovne razsežnosti, ki se v arhitekturi odraža le v dolgorocnem postopnem procesu dekonstrukcije, v njen likovni opus.

Po svoji zasnovi platna Tanje Prušnik lahko veljajo kot refleksivno nacrtna dela. Domiselna zgradba, igra materializacije in dematerializacije barv, uravnoteženost kompozije plošcin po analiticnem pristopu spominja na arhitektko.

Seriji stolpov in kaligrafij odražata s predmeti cistega motrenja in meditativnega poglobljanja konec koncev tudi razglabljanje o slikarstvu samem in posredujeta razpoloženje globoke spiritualnosti, skoraj kot z Daljnega vzhoda.

Fiona Liewehr , 13.01.2004

MUMOK
Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien
Museumsplatz 1
A - 1070 Wien
T: +43 - 1 - 525 00 - 1315
F: +43 - 1 - 525 00 - 1300
E: fiona.liewehr@mumok.at
I: www.mumok.at